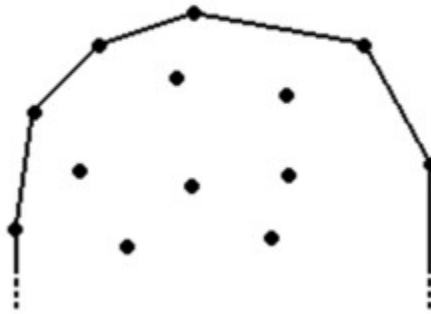

Грищенко Юрій ІПС-32
Лабораторна робота №7

Постановка задачі: Підтримка оболонки. Задані спочатку порожня множина S та послідовність із N точок, кожна з яких або додається до множини S , або вилучається з неї (очевидно, за умови, що вона належить S). Необхідно підтримувати опуклу оболонку множини S .

Опис алгоритму (ідея алгоритму — Overmars та van Leeuwen):

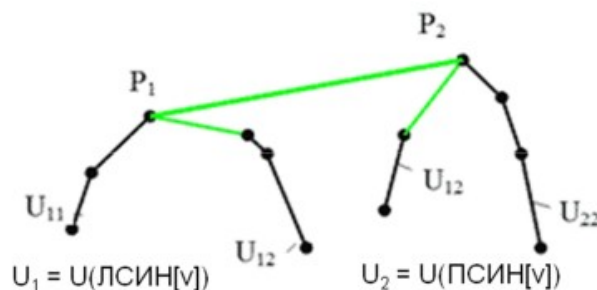
Буде використаний той факт, що границя опуклої оболонки є об'єднанням двох (опуклих) монотонних ламаних ліній (ланцюгів), які обмежують оболонку зверху і знизу. Розглянемо побудову верхньої оболонки.

Основа – збалансоване за висотою двійкове дерево пошуку, листки якого використовуються для збереження точок поточної множини. Кожен проміжний вузол представляє верхню оболонку точок, що зберігаються в листках відповідного піддерева.

Процедура пошуку буде проводитися відповідно до значення абсциси точок, тобто проходження листків дерева зліва направо дає множину точок, впорядковану за x -координатою.

Використовується функція $З'ЄДНАТИ(U_1, U_2)$ яка дозволяє знайти опорний відрізок для двох оболонок U_1, U_2 :

U зберігаються як зчеплені черги.

Схема функції З’ЄДНАТИ:

1. Знайти p_1 і p_2
2. Розчепити U_1 на U_{11} та U_{12} .
2. Розчепити U_2 на U_{21} та U_{22} .
4. Зчепити U_{11} та U_{22} .

Кожна з цих операцій займає час $O(\log n)$ для зчеплених черг.

Пошук точок p_1 та p_2 :

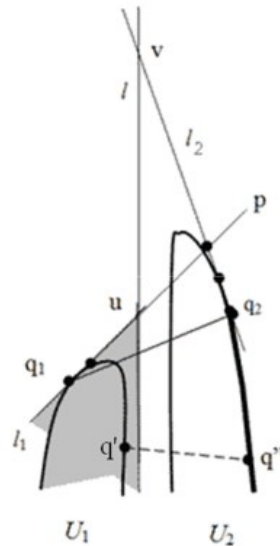
Зчеплена черга має вигляд збалансованого дерева пошуку — починаємо з точкок-коренів, маємо q_1, q_2 . Кожна із цих двох вершин може бути класифікована відносно відрізка $[q_1, q_2]$ як опукла, опорна або ввігнута. Залежно від класифікації можливі 9 випадків.

$q_1 q_2$	ввігнута	опорна	опукла
ввігнута			
опорна			
опукла			

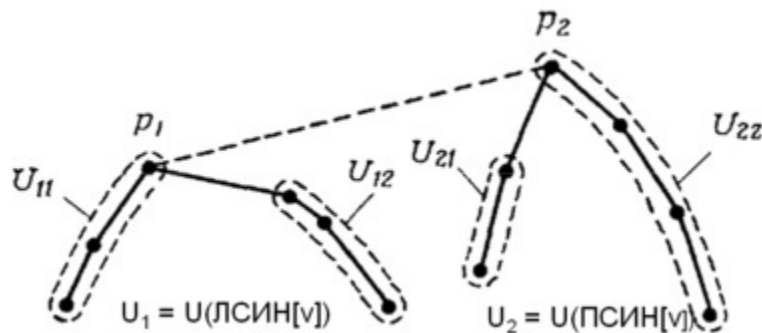
1.	$v(q_1)$ (або ПС $[v(q_1)]$)	ЛС $[v(q_2)]$ (або $v(q_2)$)
2.	ПС $[v(q_1)]$	ПС $[v(q_2)]$
3.	$v(q_1)$	ПС $[v(q_2)]$
4.	ЛС $[v(q_1)]$	ЛС $[v(q_2)]$
5.	Результат	Результат
6.	ЛС $[v(q_1)]$	ПС $[v(q_2)]$
7.	ЛС $[v(q_1)]$	$v(q_2)$
8.	ЛС $[v(q_1)]$	ПС $[v(q_2)]$
9.	ЛС $[v(q_1)]$	ПС $[v(q_2)]$

Більш детально розглянемо випадок 1:

Проведемо прямі l_1 (від q_1 до правого сусіда) та l_2 (від q_2 до лівого сусіда). Якщо їх точка перетину p знаходиться справа від вертикалі, що відділяє дві оболонки (як на малюнку), то можна відкинути точки, правіші за q_2 . Інакше відкидаємо точки, лівіші за q_1 .

Обернена операція: маючи $U(v)$ знайти $U(\text{ЛСИН}(v))$ та $U(\text{ПСИН}(v))$.

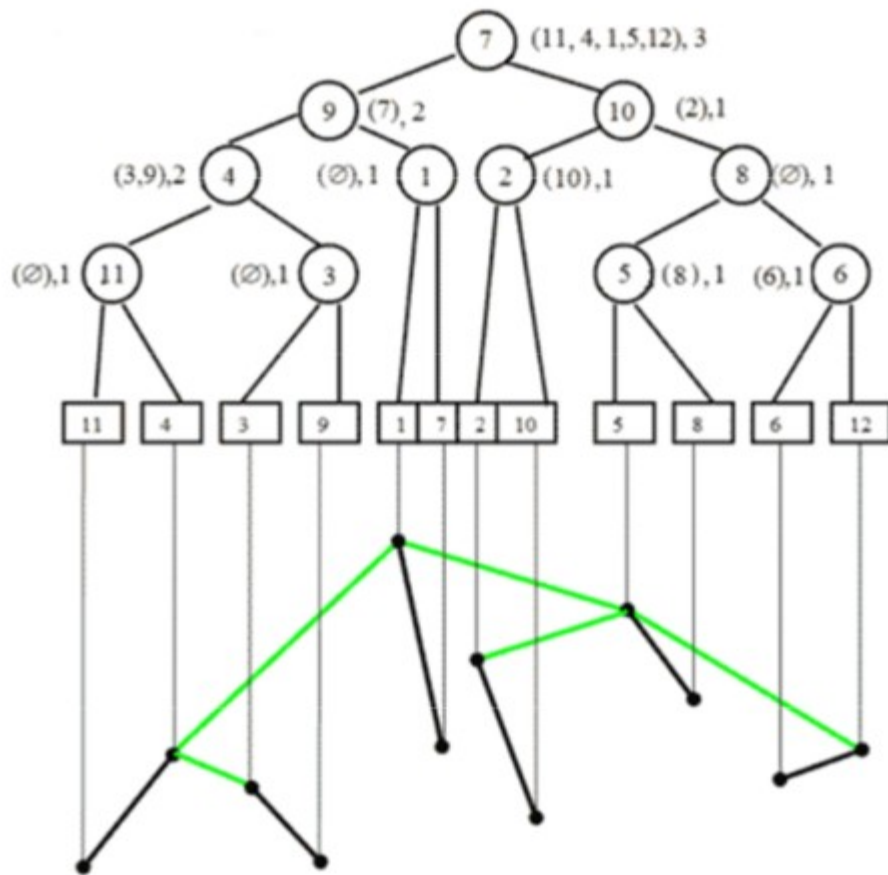

Знаючи ребро $[p_1, p_2]$ (яке визначається індексом точки p_1 у $U(v)$), можна розчепити $U(v)$ на U_{11} та U_{22} , та зчепити їх з ланцюгами, які зберігаються у $\text{ЛСИН}(v)$ та $\text{ПСИН}(v)$ відповідно.

Отже, у вузлах v дерева також зберігаються:

- Індекс $J(v)$ лівої опорної точки в $U(v)$
- Вказівник на зчеплену чергу $Q(v)$, яка містить частину $U(v)$, що не входить до $U(\text{БАТЬКО}(v))$ (якщо v — корінь, то $Q(v) = U(v)$)

Приклад дерева:

Вставка точки p : спуск, вставка, підйом.

```

procedure СПУСК( $v, p$ )
  begin if ( $v \neq \text{ЛИСТ}$ ) then
    begin
       $(Q_L, Q_R) := \text{РОЗЧЕПИТИ}(U[v], J[v]);$ 
       $U[\text{ЛСИН}[v]] := \text{ЗЧЕПИТИ}(Q_L, Q[\text{ЛСИН}[v]]);$ 
       $[ \text{ПСИН}[v] ] := \text{ЗЧЕПИТИ}(Q[\text{ПСИН}[v]], Q_R);$ 
      if ( $x[p] \leq x[v]$ ) then
         $v := \text{ЛСИН}[v]$ 
      else  $v := \text{ПСИН}[v];$ 
      СПУСК( $v, p$ );
    end;
  end.
  
```

(знаючи $U(v)$ батька, знаходимо опуклі оболонки синів)

Далі вставляється точка в лист: для простоти вважатимемо, що дерево балансувати не потрібно (це збільшить кількість вузлів, які потрібно обробити, не приводячи до принципових відмінностей).

```
procedure ПІДЙОМ( $v$ )  
  begin if ( $v \neq$  корінь) then  
    begin  
       $(Q_1, Q_2, Q_3, Q_4, J) := \text{З'ЄДНАТИ}(U[v], U[\text{БРАТ}[v]]);$   
       $Q[\text{ЛСИН}[\text{БАТЬКО}[v]]] := Q_2;$   
       $Q[\text{ПСИН}[\text{БАТЬКО}[v]]] := Q_3;$   
       $U[\text{БАТЬКО}[v]] := \text{ЗЧЕПИТИ}(Q_1, Q_4);$   
       $J[\text{БАТЬКО}[v]] := J;$   
      ПІДЙОМ( $\text{БАТЬКО}[v]$ );  
    end;  
  else  $Q[v] := U[v];$   
end.
```

(оновлюємо атрибути вузлів: знаючи опуклі оболонки синів, знаходимо $U(\text{БАТЬКО}(v))$)

Складність алгоритму:

Кожен крок СПУСКу та ПІДЙОМу відбувається за час $O(\log n)$, висота збалансованого дерева $\log n$, отже часові витрати на вставку дорівнюють $O(\log^2 n)$ у найгіршому випадку.

Це достатньо швидко, щоб обробляти дані в реальному часі, але повільніше за алгоритм Препарати. Алгоритм Препарати має затримку $O(\log n)$ для вставки елементів, що є теоретичним мінімумом для відкритих алгоритмів.

Перевага даного алгоритму полягає в тому, що він зберігає інформацію про всі точки, і внутрішні також, тому він дозволяє не тільки додавати точки в множину, а і видаляти.

Реалізовано на мові Python.

Інтерфейс користувача: набір точок задається файлом points.txt.

Програма додає точки в множину S одна за одною, і кожен раз у вікні показує опуклу оболонку (як і верхній, так і нижній ланцюг). У консоль виводяться дерева для обох ланцюгів та значення $U(v)$ після спуску і підйому (як debug-інформація).